

УДК УДК 373.3/.5.016:5]:004

В. Ю. Биков, С. Г. Литвинова, м. Київ, Україна

СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ОНЛАЙН ТЕХНОЛОГІЇ МІКРОНАВЧАННЯ ПЕДАГОГІВ НОВІТНІМ ІКТ

Світ вступив в інноваційний тип прогресу, коли відбувається швидка зміна ідей, знань, технологій, що вимагає формування інноваційної людини – з інноваційним мисленням, інноваційною культурою і здатністю до інноваційного типу діяльності. По-суті відбувається формування цифрової людини, яка б була компетентною у нових обставинах життя і діяльності, зокрема у процесі цифровізації як суспільства в цілому, так і освіти зокрема [7].

Цифровізація, як складник трансформації освіти є сучасним етапом її інформатизації, що передбачає насичення інформаційно-освітнього середовища електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно комунікаційного обміну між ними, що фактично уможлиблює інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створює кіберфізичний освітній простір [2; 3].

Цифрова трансформація освіти потребує уточнення змісту, нових форм і методів навчання серед який набуває популярності *мікронавчання* – опанування невеликим обсягом знань під час мікролекції з обов'язковим набуттям навичок.

Мікролекція – вид лекції, тривалість якої 15-20 хв., Подається у вигляді онлайн-виступу або відеозапису, метою якої є деталізація змісту мікротем.

Мікротема - є складовою основної теми навчання, але може бути виокремлена окремим мікро-модулем або блоком, потребує обов'язкового закріплення, зокрема практичного.

Питання мікронавчання досліджувалося вченими Кошицького університету імені Павла Йозефа Шафарика у процесі набуття студентами (майбутніми педагогами) навичок мікровиступу. Учені зазначають, що мікронавчання виявилось ефективною технологією, оскільки 74% студентів оцінили таку технологію позитивною для набуття професійної навички [8].

У процесі апробації мікронавчання вчителів іноземних мов вченою А.П. Авраменко було виокремлено чотири види завдань для учасників мікровебінару: мікроаналіз, мікроштурм, мікросинтез, виконання учасниками фінальних завдань (формування мікрокейса). За результатами апробації 100% учасників відзначили, що 4 види завдань доцільні в процесі мікронавчання [1].

Колектив учених [6] виокремив загальні підходи до реалізації мікронавчання, а саме етапи: ознайомився → усвідомив → спробував.

Враховуючи думку зарубіжних та вітчизняних вчених щодо доцільності введення *мікронавчання* для відпрацювання навичок, можемо виокремити три основні моделі мікронавчання, які враховують особливості виконання завдання.

На рис. 1. представлено модель за якої результати виконання завдання додатково оцінюється/перевіряються зовнішнім експертом (інструктором, тренером, профільним педагогом), наприклад, мікровиступ.

Рис. 1. Мікронавчання з урахуванням думки зовнішнього експерта

На рис. 2. Ми маємо можливість ознайомитися з моделлю мікронавчання з опанування навичок використання цифрових інструментів. У процесі навчання сам педагог оцінює рівень опанування навичками [4].

Рис. 2. Мікронавчання з урахуванням думки самого педагога

На рис. 3. Ми пропонуємо модель мікронавчання за якої враховується самооцінювання виконавця та зовнішнього експерта. Зазначимо, що зовнішня експертиза використовується виключно у процесі набуття навички, і не надає результативної оцінки.

Рис. 3. Мікронавчання з урахуванням думки як самого педагога, так і зовнішнього експерта

Апробація моделі здійснювалася протягом 2020-2021 рр. під час онлайн-марафонів з опанування сервісів Office 365 педагогами України. В апробації взяли участь понад 1200 педагогів.

Аналізуючи дані опитування було встановлено, що самими активними учасниками навчання були педагоги зі стажем 5-15 років – 60 %, 29% – вчителі середньої та старшої школи, відсоток правильних відповідей мікротесту був у діапазоні від 71% до 99%, що демонструє якість навчання [5].

Пандемія COVID-19 – це новий виклик педагогам щодо активного впровадження нових онлайн-форм навчання як студентів, так і учнів; удосконалення організації дистанційної форми навчання; використання поширених онлайн-інструментів; структурування змісту навчання та виокремлення тем для введення мікронавчання. Усі ці процеси сприятимуть ефективній цифровій трансформації освіти.

Подальшого дослідження потребує вивчення досвіду використання різних платформ для організації мікронавчання.

Література:

1. Авраменко А.П. Онлайн-марафон как модель развития профессиональной компетенции преподавателя иностранных языков в парадигме микрообучения. *Вестник РМАТ. Педагогические науки*, 2019. № 4. С75-79.
2. Биков В.Ю. Цифрова трансформація суспільства і розвиток комп'ютерно-технологічної платформи освіти і науки України. *Матеріали методологічного семінару НАПН України "Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку"*. 4 квітня 2019 р. / За ред. В.Г. Кременя, О.І. Ляшенка. К, 2019. С.20-26. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/718707/>.
3. Биков В.Ю., Шишкіна М.П. Теоретико-методологічні засади формування хмаро орієнтованого середовища вищого навчального закладу. *Теорія і практика управління соціальними системами*, 2016. №2. С. 30-52. DOI: <https://doi.org/10.20998/%x>
4. Литвинова С.Г. Облачно ориентированная учебная среда школы: от кабинета до виртуальных методических предметных объединений учителей. *Образовательные технологии и общество*. 2014. №1(17). С.457-468. URL: <https://cutt.ly/yuQxJhr>.
5. Литвинова С.Г. Мікронавчання ІК-технологій педагогів в умовах онлайн-марафону як парадигма цифрової трансформації освіти. *Вісник НАПН України*, 2021. № 3(1), С. 1-6. DOI: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-10-1>.
6. Монахова Г. А., Монахов Д. Н., Прончев Г.Б. Микрообучение как феномен цифровой трансформации образования. *Образование и право*, 2020. №7. С.299-305. DOI: <https://doi.org/10.24411/2076-1503-2020-10645>.
7. Настановча лекція Василя Кременя студентам СНУ Імені Лесі Українки. URL: <https://bitly.su/OA1zV> (дата звернення 16.05.2021).
8. Оросовська Р., Староста В.І. Застосування мікронавчання у процесі вивчення курсу «Загальна дидактика» в Кошицькому університеті імені Павла Йозефа Шафарика. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Педагогіка, соціальна робота*, 2012. Вип. 25 С.148-151.
9. Пінчук О. П., Литвинова С. Г., Буров О. Ю. Синтетичне навчальне середовище – крок до нової освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2017. №4(60). С. 28-45. <https://doi.org/10.33407/itlt.v60i4.1831>.

